

sosialurin

telf. 14720. 11820
box 76, 3800 Tórshavn
Útgevari: p/f sosialurin

Fyrirskot:

og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen

Uppseting: Sosialurin

Prent: Dimmalætting

Vinnan

HØVUÐSVINNAN er í álvarssomum trupulleikum. Orsøkin til trupulleikarnar er at finna í tí, at vit ikki fingur stundir at laga vinnuna til tær broyttu umstøðurnar, samstundis sum rakstrarútreiðslurnar eru nógv vaksnar, meðan fiskaprisirnir ikki eru hækkaðir í sama mun.

Í HESUM DØGUM verður arbeitt við at finna fram til tey tiltøk, sum skulu setast í verk frá politiskari síðu, fyri at vinna á hesum trupulleikum. Málið verður í løtuni viðgjørt í fiskivinnuráðnum og í landsstýrinum. Okkurt av hesum verður helst lagt fyri tingið áðrenn jól. Størsti partur verður tó helst ikki lagdur fram fyrr enn seinast í januar.

UTTAN AT HAVA heilt nágreiniliga vitan um øll hesi viðurskipti, kunnu vit leysliga meta, at ein partur av vinnuni eigur at fáa stuðul til rationalisering, at ein annar partur eigur at fáa stuðul til umlegging og rationalisering, meðan ein triði partur eigur at fáa stuðul til sølu út av landinum.

TANN STÓRI VØKSTURIN í rakstrarútreiðslunum ger tað avgjørt neyðugt við eini rationalisering soleiðis at vinnan verður lønandi fyri bæði skip og manningar. Tær broyttu umstøðurnar krevja, at ein partur av veiðuflothanum verður umlagdur, og at ein annar partur av flotanum heldur uppat.

HETTA FØRIR sjálvandi til, at manningartalið gerst munandi minni, og tí er tað eisini av stórum týðningi, at onnur arbeiðspláss verða skapt, so at vit ikki koma út í eitt arbeiðsloysi, ið er tann herviligasta kreppan av øllum kreppum.

TÍ ER TAÐ SERA umráðandi, at vit nú beinan vegin fara undir at útbyggja aðrar vinnuvegir, og her eru alternativini ikki so nógv. Vit eiga at fara undir eina rættuliga umfangandi idnaðarútbygging kring alt landið.

Sethúsabygging

Hesi síðstu árinu hevur nógv verið tassað og skrivnað um sethúsabygging, og hvussu best kann komast teimum til hjálpar, ið royna at fáa sær tak yvir høvdið.

Húsalánsgrunnurin bleiv stovnaður, og var tað ein góður startur. Úr tí grunninum hava mangir, ið hava reist hús upp, fingið góða hjálpar. Nú hevur grunnurin fingið væl meira av peningi at arbeiða við. Tá ið hann verður fullbúgvinn, kann læst upp til 90% úr honum. Hetta er bara gott — tað er ein góð hjálpar hjá tí, ið byggja skal.

Men tað er rættuliga kostnaðarmikið at byggja

eini hús í dag. Áðrenn búgvast kann í teimum, eru tey so dýr, at tað er og verður ein spurningur, um viðkomandi nakrantíð kann koma í tey.

Nú kunnu vit spyrja, um tað nú er nóg mikið, at maður fær so stórt lán, sum verður ein stór byrða. Bara rentan verður ein stórur pengi. Men um lögtingið samtiðis hjálpti meira, so sum at givið tí, sum byggi, ein ávisan avskrivningarrætt í nøkur ár, nakað í sama stíl, sum skipanin er hjá teimum, sum keypa ella lata byggja skip, so var tað ein enn størri hjálpar.

Hugsu vit okkum ein mann, sum hevur eina inn-

tøku uppá kr. 100.000, so skal hann fyrst av við eina 40.000-50.000 í skatti, so hevur hann um helmingin eftir, av hesum fer ein góður partur fyri rentur og avdrag, lat meg siga kr. 25-30.000. Nú verður ikki nógv eftir til at liva av. Afturat hesum kemur rokningin fyri SEV, sjúkrakassa, telefon, olju osfr. Tann seinasti endin verður ikki riviligur til húsarhaldið.

Men kundi tann, ið byggi sum fyrr nevnt, fingið ein avskrivningarrætt uppá ein part av inn-tøkuni, so kundi tað verið ein góð hjálpar og ein stórur lætti fyri lánakaran.

S.F.

Púra beint — hini gomlu

Nei sjálvandi skulu vit ikki hava næring í skúlanum og eiheldur kristni. Næring og kristni eru privatmál, sum als ikki hoyra heima í skúlanum. Kristni, soleiðis sum tað í dag oyðileggur skúlan, hevur bert innihald fyri hann sum trýr, og fyri hann, sum er so illa fyri, at hann er noyddur at trúgva. Tí siga vit burtur við næring og

kristni.

Kristni kundi verið ein áhugaverd lærugrein, men sum stóðan er nú, hevur henda lærugrein bert til endamáls at prædika undirkastils, hatur móti annaðleiðis hugsandi, hatur móti øðrum fólkaslegum og kulturum og kúgan av kvinnuni.

Vit skilja væl tey kristnu, sum ikki vilja

hava næring í skúlanum, tí tey hava ikki álit á føroyskum lærarum og kunnu bara fyrstilla sær ein undirvisingarmáta í hesum faki: NEYÐ-TØKU!! Tí tann mátan nýta tey sjálvi, tá talan er um at »undirvisa« í kristni.

Skúlanæmingur

Telefonbókin og tey eldru

Ein heilsan til telefonverkið, nú tað skal til at gera eina nýggja telefonbók. Gerið so væl at byta hana betri upp við størri bókstavum og tølum. Brúkið telefonbókina frá 1971, sum fyrirmynd.

Einn eldri

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brovini.

Óli og tøluni!

Enn einaferð fingur vit at siggja Ólasa stóra kunst at spæla við tølum. Jú, Óli, stuttligt er at spæla við tølum og sum tú veit, kann ein, ið spælir við tøl, næstan fáa tað úrslit hann vil. Eg vil tó leggja sær tey ráð, at næstu ferð tú spælir við tøl, skalt tú viðmerkja, at tú spælir, so fólk ikki taka tað í álvara tú skrivur.

Tað, sum eg meini við, er, tá tú fyrri at visa,

hvussu ringt fólk hava tað í Sovjet í mun til í USA, nýtir sum prógv, at ein sovjet-búgv skal arbeiða 18 tímar fyri einar skógv-ar, meðan ein amerikanari einans skal arbeiða triggjar tímar o.s.fr. (Vit duga hesa ramsuna eftirhondini)

Tað ið tú »gloymir« at samanlíka, eru teir postar, ið fara við teimum flestu pengunum. T.d. rindar ein sovjetbúgv einans ca. 10% í skatti, með-

an ein amerikanari rindar ca. 50%. Í Sovjet kostar tað at gerast sjúkurlink, meðan ein vanligur amerikanari ikki gerst bótafórur aftur, um hann gerst álvarsliga sjúkurlink. Harafturat eru hús og íbúðir fleiri ferðir biligari í Sovjet enn í USA o.s.fr.

Sum tað sæst, er tað óvist, hvør ið hevur meira eftir av pengum, sovjetibúgvinn ella amerikanarin, tá alt ið rindast skal hvønn mánað, er góldið.

Viðmerkjast kann, at tað als ikki er so bytt t.d. at lata klæðini vera so dýr, tí tað ferir við sær, at fólk heldur slita síni klæði upp, enn at keypa so nógv, at húsini eru full av klæðum. Tað ræður jú um at seta forbrúkið niður, so tey fátæku londini kunnu fáa sín lutfalsliga part av jarðarinnar ágóða, ið tey eiga sín fulla rætt til.

to jo

Hotell Mjørkadal

Nýggi landsstýrismaðurin hevur skotið upp at nýta hús hjá loranstøðini í Vági til vistarheim. Vit hava eisini aðrar bygningar her á landi sum kundu verið nýttir til nyttug endamál. Ætlan er t.d. um at byggja nýtt hotell omanfyri Havnina. Men hví leggja so nógv milliónir í tað? Vit hava eitt sindur longur uppi eina stór hús standandi, sum frálíka væl kundu verið nýtt til hotell, har er frálíkt útsýni yvir Kaldbaks-

fjørð (tá ongin mjørki er) og fritt øki rúndanum, og stutt til Havnar, harafturat á leiðini til flogvøllin. Innan eru barrir og annað gott innbúgv, so litil kostnaður er neyðugur til umbygging.

Einasta sum er í vegin eru nakrir hermenn, sum eru har í løtuni móti lögtingsins vilja. Um nøkur meining skal vera aftanfyri fólkaræði okkara, so eigur landsstýrið straks at syrgja fyri at avgerð lögtingsins um at

onki militær skal vera her á landi, verður sett í verk og herfólkið flutt burtur.

Umm hervaldið tá ætlan at taka húsini niður, tá skulu tit í landsstýrinum siga: nei, hinir gomlu, tit hava onki góldið fyri leigu av føroyskum landaøki í so mong ár. Tað minsta teir lata eftir seg má vera tey tómu høluni. Radararnar og alt tað hermálsligt tekniska, sum er har uppi, kunnu teir eiga heim við sær. Í veruleikanum hevur USA ikki nógv brúk fyri

hasum »betri fyrivarin« systeminum longur, nú teir kunnu útsponera allan heiminn frá fylgisveinum í rúmdini.

Og fyri okkum føroyingar er tað hóast alt betri at gerast eitt mál fyri ferðamenn enn fyri »taktiskar« atombombur, hvadani tær so kunnu hugast at koma.

Undangongumaður